

1. Miejskie skwery - przyrodą na wyciągnięcie ręki – Kaszubski PK i Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Szymbarku

Uczestnicy warsztatów będą układać puzzle z wizerunkiem pospolitych owadów zamieszkujących skwery miejskie. W czasie losowania będą wybierać zdjęcia pospolicie występujących w miastach roślin, których gatunki będą musieli rozpoznać samodzielnie lub z pomocą katalogów. Przy każdej rozpoznanej roślinie dowiedzą się również o jej właściwościach, np. leczniczych. Na tablicy magnetycznej ze zdjęciem skweru miejskiego trzeba będzie przyporządkować zwierzę do miejsca jego bytowania na skwerze. Aby rozwijać umiejętności artystyczne uczestników, będą oni mogli sami zaprojektować przedstawiony im skwer miejski, tak aby był piękny dla oka i przyjazny dla środowiska przyrodniczego.

2. Miasto również dla ptaków – Trójmiejski PK

Stoisko Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego poświęcone będzie głównie ochronie ptaków w mieście. Podstawową część stoiska stanowić będzie ekspozycja budek lęgowych dla ptaków. Ornitolog udzieli wszelkich informacji na temat życia ptaków w mieście, potrzebie ich ochrony i dokarmianiu. Całość uzupełniać będzie dydaktyczna tablica z gatunkami ptaków żyjących w mieście. Druga tablica edukacyjna pomoże odwiedzającym stoisko TPK nauczyć się rozpoznawać najczęściej spotykane w krajobrazie miejskim drzewa liściaste. Dzięki obecności lichenologa rozpoznamy najczęściej występujące w mieście i na jego obrzeżach porosty.

3. Ptaki w mieście - Stacja Ornitologiczna Muzeum i Instytutu Zoologii PAN

Prezentacja ptaków spotykanych w miastach (muzealne okazy ptaków) oraz skrzynek lęgowych dla ptaków miejskich m.in. dla pustulek, jerzyków, kawek, kopcuszków. Ponadto pokaz obrączek ornitologicznych, płyt z głosami ptaków, plakatów i tablic. Dla zainteresowanych przewidziane są krótkie quizy, krzyżówki, zagadki oraz liczne materiały edukacyjne: plakaty, foldery i informacje na temat gołębi miejskich i ich dokarmiania.

4. Ptaki i ssaki nadmorskiego miasta – PK Mierzeja Wiślana

Na stanowisku będzie można zapoznać się z gatunkami zwierząt wpisanych już na stałe, lub coraz częściej spotykanych w krajobrazie miejskim. Specjaliści odpowiedzą na pytania związane z biologią, zwyczajami, a także korzyściami i potencjalnymi zagrożeniami związanymi z obecnością dzikich zwierząt w mieście. Tablice dydaktyczne i eksponaty, które pozwolą poszerzyć wiadomości nt. bioróżnorodności w mieście. Odbiegając nieco od głównego tematu, osoby chętne będą mogły udać się na krótki spacer z pracownikiem Parku, podczas którego poznają porosty, jakie można spotkać w mieście.

5. Rzeka w mieście - problem czy atut – PK Dolina Słupi

Na stoisku zaprezentowana będzie gra planszowa „Z biegiem rzeki”. Uczestnicy poprzez zabawę będą mieli okazję poznać zmienny charakter rzeki nieustannie rzeźbiącej swoją dolinę, zmieniającą się z jej biegiem roślinność oraz zwierzęta. Pokazana zostanie rola rzeki jako korytarza ekologicznego. Zwrócona zostanie uwaga na odwieczny związek człowieka z rzeką, jej znaczenie gospodarcze, rozwój osadnictwa w dolinach rzecznych i położenie miast Polski nad rzekami. Wizyta na stoisku pomoże w odpowiedzi na pytanie na ile wahania poziomu wody w rzece odpowiadają zagrożeniu powodziowemu.

6. Zielona Szkoła Krajobrazu - Zespół Szkół Architektury Krajobrazu i Handlowo-Uslugowych

Zielona przestrzeń może powstać wszędzie. Zaprośmy przyrodę do naszych miast! Niech ogrody wyrosną na niewielkiej przestrzeni: parapecie, balkonie, przed wejściem do domu. Pokażemy jak prosto a zarazem ciekawie można zaaranżować zielony kącik. Dla koneserów będą porady dotyczące kształtowania ogrodów ekologicznych, w których natura i człowiek są we wzajemnej harmonii. Zapraszamy!

7. Słonecznik na każdym balkonie – warsztaty ogrodnicze – Pracownia pod Błękitnym Drzewem

Każdy balkon może być "morzem zieleni", przystanią dla zmęczonych oczu i małym ogrodem. Zapraszamy do posiania pierwszego ziarenka słonecznika, który zasadzimy na balkonie. Spróbujemy swoich sił w rozpoznawaniu sadzonek znanych warzyw. Zachęcimy do zaplanowania zieleni czy mini ogrodu na własnym balkonie.

8. Ujście Wisły. Ścieżki natury - Grupa Badawcza Ptaków Wodnych KULING

Rezerwat przyrody „Mewia Łacha” to perła polskiego wybrzeża, jeden z najbardziej unikatowych i urokliwych zakątków Polski i Europy, ostoja ptaków o randze europejskiej. Jest przykładem tego jak człowiek i przyroda mogą współistnieć dzięki sobie nawzajem. Znajduje się na wschodnich rubieżach Gdańska i nie miałby racji bytu, gdyby nie wykonanie Przekopu Wisły w 1895 r. Od tego czasu niesione z prądem osady rzeczne oraz działalność wiatru i fal morskich kształtują malownicze łacha i wyspy tzw. stożka ujściowego Wisły. Stały się one obecnie lęgowiskiem dla jedynej w Polsce kolonii rybitw czubatych i wielu innych cennych gatunków, np. ostrygojada, sieweczki obrożnej, czy rybitwy białoczelnej. Rezerwat stanowi również miejsce odpoczynku i żerowisko dla wielu ptaków podczas migracji. Regularnie występują tu też foki szare, a niekiedy i rzadsze gatunki: pospolita i obrączkowana. Obecnie największym zagrożeniem tego przyrodniczego eldorado jest to, co przyczyniło się do jego powstania – ludzka aktywność.

9. Zielone łamigłówki - Naukowe Studenckie Koło Botaniczne "Zioło"

Czy wiesz jakie gatunki drzew można spotkać w mieście? Chcesz się dowiedzieć jak je rozpoznawać? Co może być pomnikiem przyrody i jak złożyć wniosek o jego powołanie? Zapraszamy na warsztaty o drzewach w przestrzeni miejskiej, na których każdy dowie się czegoś ciekawego oraz będzie dobrze się bawił.

10. Pokrzywa na rabaty, czyli pożyteczne dla zdrowia „chwasty” Ogród Roślin Leczniczych GUM

Na stoisku Ogrodu Roślin Leczniczych GUMed będzie można zapoznać się z pospolicie występującymi w miastach na terenach niepielęgowanych „chwastami”, takimi jak, np. pokrzywa zwyczajna, mniszek pospolity, stokrotka pospolita czy rdest ptasi. Będzie można dowiedzieć się o ich znaczeniu w ekosystemie miejskim oraz o właściwościach leczniczych pozyskiwanych z nich surowców w powiązaniu ze składem chemicznym. Będą prezentowane przepisy na przygotowanie prostych dań zawierających niektóre z wymienionych gatunków. W nauce rozpoznawania wymienionych roślin pomogą plakaty/postery oraz zgromadzone ekspanaty.

11. Ekologiczne tajemnice wody i gleby - Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 2 w Gdańsku

W ramach pierwszej części warsztatów proponujemy badanie jakości wody Kanału Raduni za pomocą testów analitycznych z walizki Eko-Badacza. W części drugiej, poświęconej właściwościom gleby przeprowadzone zostaną podstawowe badania fizyko-chemiczne np. odczyn, chlorki, siarczany, azotany, jony amonowe, zdolność sorpcyjna gleby.

12. Dzik w wielkim mieście - Nadleśnictwo Elbląg

Chcesz spotkać się oko w oko z dzikiem? Zapraszamy do nas. Leśnicy z Nadleśnictwa Elbląg odpowiedzą na wszystkie pytania dotyczące obecności tych, bądź co bądź dzikich mieszkańców miasta. Jak się zachować wobec nich i co robić gdy się z nimi spotkamy w mieście oraz lesie? Po spotkaniu z nami odpowiedź na te i wiele innych pytań nie będą stanowiły kłopotu.

13. Czytelnia na trawie - Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Josepha Conrada-Korzeniowskiego w Gdańsku

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gdańsku zaprasza starszych i młodszych uczestników Dnia Bioróżnorodności do **BIBLIOTEKI POD DRZEWAMI**. Proponujemy chwilę relaksu z książką w **czytelnia na trawie** – przygotujemy lektury dla młodszych i starszych. O każdej pełnej godzinie **będziemy czytać głośno opowiadania o zwierzętach w mieście**. Zapraszamy również na **zajęcia plastyczne** i do wspólnego tworzenia **Galerii pod chmurką**. To nie koniec atrakcji. Na chętnych czeka **gra terenowa „Tajemnice bibliotecznego kota”**. Uczestnicy zabawy, wyposażeni w mapy i karty gry, będą rozwiązywać zagadki i wykonywać zadania umieszczone na szlaku kocich wędrówek w parku i Bibliotece. Wśród graczy, którzy dotrą do finału rozlosujemy atrakcyjne nagrody. Start grup co dwie godziny od 12.30. Na dzieci i rodziców wołających bardziej stacjonarne zajęcia czekać będzie **wielkoformatowa gra planszowa Chodzę do Biblioteki**.

14. Przyroda w mieście – miasto w przyrodzie - Akwarium Gdyńskie MIR-PIB

Żyjąc tu i teraz nie zapominaj o naturze, której jesteś częścią. W Dniu Bioróżnorodności ryby będą miały głos! Posłuchaj co mają do powiedzenia.

15. Heliantusowy zawrót głowy – czyli odgadnij zagadkę, by stworzyć rabatkę - Eko-Centrum Heliantus

Sprawdź swoją wiedzę na temat miejskiej przyrody (rozpoznawanie drzew, owadów, roślin zielnych, ptaków) lub opcjonalnie wykaż się umiejętnościami manualnymi lub artystycznymi (wycinanie i składanie zwierząt miejskich z papieru, malowanie miejskich pejzaży), a otrzymasz prezent – „RABATKOWY STARTER” z nasionkami roślin kwiatowych lub ziół (w większości miododajnych) na balkon lub do ogródka.

16. Falco gedanense, czyli pustułka z gdańskiego zaułka - Ośrodek Pomocy Zwierzętom Dzikim „Przystań”

Stowarzyszenie Gdański Animals TPZ, znane z inicjatywy budowy w Gdańsku Ośrodka Pomocy Zwierzętom Dzikim „Przystań”, okiem kamery przybliży stanowisko lęgowe pustułki zwyczajnej w kościele pw. Świętej Trójcy. Laureaci konkursu na zaobserwowanie pierwszych pustulek korzystających z powieszonych w Gdańsku i Sopocie skrzynek lęgowych, ogłoszonego na stronie: <http://facebook.com/przystan.pomorskie>, otrzymają nagrody – koszulki z logo projektu „Falco gedanense”. Ochotnicy wybiorą się wraz z przewodnikiem – ornitologiem na krótką wycieczkę pod kościół Świętej Trójcy, by spróbować wypatrzeć pustułki – bohaterki plakatów rozdawanych na stoisku.

W samo południe będzie miał miejsce finał gry miejskiej "Pustułka z gdańskiego zaułka". Ta trzytygodniowa przygoda młodych adeptów ornitologii ze światem ptaków została zorganizowana we współpracy z sześcioma gdańskimi szkołami podstawowymi. Koordynatorem tych działań była Szkoła Podstawowa nr 39 w Gdańsku.

17. Wystawa fotograficzna „Fundusz dla bioróżnorodności” – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku

Wystawa „Fundusz dla bioróżnorodności” pokazuje wybrane projekty dotyczące ochrony bioróżnorodności na Pomorzu dofinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Prezentujemy zdjęcia wykonane podczas realizacji przedsięwzięć, których celem była ochrona lub rewitalizacja siedlisk cennych przyrodniczo lub ochrona zagrożonych gatunków. Na tablicach oprócz zdjęć zamieszczone są krótkie opisy projektów. O szczegółach ich realizacji opowiedzą odwiedzającym pracownicy Funduszu. Oni także służą będą informacjami dotyczącymi możliwości finansowania ze środków Funduszu zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.